

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 22 mei 2018
(OR. en)

Interinstitutionele dossiers:

2015/0272 (COD)

2015/0276 (COD)

2015/0274 (COD)

2015/0275 (COD)

8500/1/18
REV 1 ADD 1 REV 1

CODEC 666
ENV 265
COMPET 261
MI 305
AGRI 201
IND 114
CONSOM 123
ENT 82

NOTA I/A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Ontwerprichtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2000/53/EG betreffende autowrakken, 2006/66/EG inzake batterijen en accu's, alsook afgedankte batterijen en accu's, en 2012/19/EU betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (eerste lezing) - Vaststelling van de wetgevingshandeling - Verklaringen

VERKLARING VAN DE COMMISSIE OVER EEN BELEIDSKADER VOOR DE CIRCULAIRE ECONOMIE

De Commissie is vastbesloten de volledige tenuitvoerlegging van het EU-actieplan voor de circulaire economie te waarborgen¹. De Commissie wil op de hoogte blijven van de voortgang die is geboekt met de circulaire economie en heeft daartoe een toezichtkader² vastgesteld dat voortbouwt op de huidige scoreborden efficiënt gebruik van hulpbronnen en grondstoffen. Tevens vestigt de Commissie de aandacht op haar lopende werkzaamheden op het gebied van een voetafdruk-indicator voor producten en organisaties.

Maatregelen in het kader van het EU-actieplan voor de circulaire economie dragen tevens bij aan het halen van de doelstellingen van de Unie op het gebied van duurzame consumptie en productie, in samenhang met duurzame-ontwikkelingsdoelstelling 12. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de strategie voor plastic³ of het onlangs gewijzigde voorstel voor de wettelijke garantie voor consumptieproducten⁴.

Tevens heeft de Commissie, met het oog op de samenhang tussen de regelgevingskaders van de Unie, onlangs een mededeling aangenomen met opties om te werken aan vragen op het snijvlak van de chemicaliën-, product- en afvalwetgeving⁵. De Commissie zal in 2018 tevens de mogelijkheden en maatregelen voor een coherenter beleidskader voor de verschillende werkteerrenen van haar productbeleid onderzoeken, en de bijdrage daarvan tot een circulaire economie. Tevens wordt in het kader van deze initiatieven en de follow-up ervan de interactie tussen wetgeving en samenwerking met het bedrijfsleven op het gebied van gebruik van bijproducten en de voorbereiding van afval voor hergebruik en recycling in overweging genomen.

Wat betreft ecologisch ontwerp bevestigt de Commissie, overeenkomstig het werkprogramma inzake ecologisch ontwerp voor de jaren 2016-2019⁶, vastberaden erop toe te willen zien dat ecologisch ontwerp een grotere bijdrage levert aan de circulaire economie, bijvoorbeeld door systematischer kwesties aan te pakken op het gebied van materiaalefficiëntie, zoals duurzaamheid en recycleerbaarheid.

¹ COM(2015) 614 final.

² COM(2018) 29 final.

³ COM(2018) 28 final.

⁴ COM(2017) 637 final.

⁵ COM(2018) 32 final.

⁶ COM(2016) 773 final.

VERKLARING VAN DE COMMISSIE OVER INITIATIEVEN VOOR DE DEELECONOMIE

Overeenkomstig het actieplan circulaire economie⁷ heeft de Commissie een reeks initiatieven genomen op het gebied van de deeleconomie. De Commissie heeft in haar mededeling over een Europese agenda voor de deeleconomie⁸ in juni 2016 aangekondigd dat zij de economische en wettelijke ontwikkelingen van de deeleconomie zal blijven monitoren om zo de ontwikkeling van nieuwe en innovatieve bedrijfsmodellen aan te kunnen moedigen en tegelijkertijd toe te kunnen zien op adequate consumenten- en sociale bescherming.

VERKLARING VAN DE COMMISSIE OVER MICROPLASTIC

In het kader van de onlangs aangenomen Europese strategie voor plastic in de circulaire economie⁹, heeft de Commissie een geïntegreerde aanpak naar voren gebracht om de zorgen die bestaan over microplastic, waaronder uit microkorrels bestaande ingrediënten, aan de orde te stellen. De aanpak is gericht op preventieve maatregelen en beoogt het vrijkomen van microplastic uit alle mogelijke bronnen terug te dringen – hetzij microplastic uit producten waaraan het opzettelijk is toegevoegd (zoals verzorgingsproducten en verf), hetzij microplastic dat voortkomt uit de productie of het gebruik van andere producten (zoals onder invloed van zuurstof afbreekbaar plastic, banden, plastic pellets en textiel).

VERKLARING VAN DE COMMISSIE OVER DE HERZIENING VAN DE VERORDENING BETREFFENDE DE OVERBRENGING VAN AFVALSTOFFEN EN MATERIALEN IN DE EINDE-AFVALFASE

In het kader van de geplande herziening van Verordening (EG) nr. 1013/2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, die vóór eind 2020 haar beslag moet krijgen, zal de Commissie overwegen of het haalbaar om in verdere maatregelen te voorzien met betrekking tot de overbrenging van materialen in de einde-afvalfase, waarvoor op het niveau van de Unie geen criteria volgens artikel 6, lid 2, van de kaderrichtlijn afvalstoffen zijn vastgesteld.

⁷ COM(2015) 614 final.

⁸ COM(2016) 356 final.

⁹ COM(2018) 28 final.

VERKLARING VAN DE COMMISSIE OVER MAATREGELEN OM DE BEHANDELING VAN AFVALSTOFFEN VÓÓR HET STORTEN TE WAARBORGEN

Overeenkomstig artikel 6, punt a), van Richtlijn 1999/31/EG betreffende het storten van afvalstoffen moeten de lidstaten maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat alleen behandelde afvalstoffen worden gestort. Daarbij moet worden gewaarborgd dat dergelijke maatregelen geen afbreuk doen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen (kaderrichtlijn afvalstoffen), zoals herzien, met name wat betreft de afvalhiërarchie, de gescheiden afvalinzameling, en de doelstellingen inzake de voorbereiding voor hergebruik en recycling, zoals bepaald in die richtlijn.

Voortbouwend op de gedachtesessies die plaatsvonden tijdens de vergadering van de deskundigengroep kaderrichtlijn afvalstoffen van 30 juni 2017 en in het licht van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in zaak C-323/13, zal de Commissie haar dialoog met de lidstaten over op dit gebied vast te stellen beleidsmaatregelen de komende maanden opvoeren.

VERKLARING VAN DE COMMISSIE INZAKE DE PROCEDURE VOOR HET VASTSTELLEN VAN UITVOERINGSHANDELINGEN

De Commissie benadrukt dat het tegen de letter en de geest van Verordening (EU) nr. 182/2011 (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13) indruist om systematisch een beroep te doen op artikel 5, lid 4, tweede alinea, onder b). Een beroep op deze bepaling moet gegrond zijn op een specifieke behoefte om af te wijken van de basisregel die inhoudt dat de Commissie een ontwerpuitvoeringshandeling kan aannemen indien geen advies is uitgebracht. Aangezien het hier een uitzondering betreft op de algemene regel zoals vastgesteld in artikel 5, lid 4, kan gebruikmaking van de tweede alinea, onder b), niet eenvoudig als een "discretionaire bevoegdheid" van de wetgever worden beschouwd, maar moet dit op restrictieve wijze worden uitgelegd en dus worden gemotiveerd.

VERKLARING VAN DE COMMISSIE over de beschikbaarheid van gegevens en rapportageverplichtingen

In het licht van het monitoren van de voortgang met betrekking tot de nieuwe doelstellingen voor stedelijk afval en verpakkingsafval en in het licht van relevante herzieningsclausules, met name om doelen te stellen voor het voorkomen van voedselverspilling en voor het hergebruik van afgewerkte olie, onderstreept de Commissie het belang van de overeenstemming die is bereikt tussen de mede-wetgevers, namelijk dat de lidstaten erop toe zullen zien dat de rapportage van gegevens over afval, over verpakkingen, over verpakkingsafval (op grond van de Richtlijnen 2008/98/EG en 94/62/EG), en over het storten van afvalstoffen (op grond van Richtlijn 1999/31/EG), het jaar 2020 bestrijkt.

VERKLARING VAN POLEN

Frequentie van rapportering door de lidstaten

Polen heeft met teleurstelling kennisgenomen van de verhoging van de frequentie van de rapportering door de lidstaten.

Krachtens de ontwerprichtlijnen moeten de lidstaten nu niet eens per twee jaar maar jaarlijks verslag uitbrengen, en dat heeft nooit in het overeengekomen mandaat gestaan. De naar voren gebrachte oplossingen houden een aanzienlijke administratieve last voor de lidstaten in. Polen steunde het mandaat in mei 2017 op voorwaarde dat zijn verzoek in verband met de rapporteringsfrequentie in aanmerking genomen zou worden.

VERKLARING VAN GRIEKENLAND

Griekenland steunt het algemene compromis dat tijdens de onderhandelingen over het "afvalpakket" is bereikt, en onderkent de moeizame inspanningen om tot een akkoord te komen, en het belang van het pakket binnen de strategie voor een circulaire economie.

Echter, tijdens het onderhandelingsproces zijn enkele belangrijke bepalingen opgenomen die juridisch niet coherent zijn, of waarvoor geen gedegen effectbeoordeling gemaakt is, met name:

Artikel 9, lid 1, negende streepje, en artikel 9, lid 1 bis, over het snijvlak tussen REACH en afval, en het ontbreken van een verwijzing naar artikel 10, leden 2 en 3, van de kaderrichtlijn afvalstoffen in:

Artikel 11, lid 1, over selectieve sloop,

Artikel 18, lid 3, over gemengd gevaarlijk afval,

Artikel 20, over gescheiden inzameling van gevaarlijk huishoudelijk afval en

Artikel 22, lid 1, over biologisch afval

Volgens ons zou de toepassing van genoemde bepalingen in de praktijk zo problematisch kunnen zijn voor bedrijven, overheid en burgers, dat dit zelfs averechts zal werken op het algemene doel van duurzame bevordering van de circulaire economie.

Voorts zijn wij van mening dat de volledige financiële verantwoordelijkheid bij de stelsels van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zal komen te liggen, en wij merken op dat het streefcijfer van 10% voor het storten van stedelijk afval in 2035/2040 onvoldoende rekening houdt met de verschillende sociale omstandigheden of bevolkingsdichtheid en bevolkingskenmerken in de lidstaten en onvermijdelijk leidt tot meer verbranding, wat niet meteen het ideale resultaat is.

Voorts sporen wij de Commissie ertoe aan stelselmatig en op een coherente manier een oplossing te zoeken voor de specifieke kenmerken van kleine, afgelegen eilanden, als onderdeel van de uitvoeringsmaatregelen van het pakket, en met name van de gewijzigde richtlijn afvalstorten en van artikel 10, leden 1 tot en met 3, van bovenbedoelde verwante bepalingen.

VERKLARING VAN FINLAND

Finland steunt doel en strekking van, en het algemene compromis over, het "afvalpakket", dat de weg bereidt voor meer recycling en een meer circulaire economie.

Finland spreekt echter opnieuw zijn zorg uit over de weinig consequente algemene recycling-streefcijfers voor verpakkingsafval, meer bepaald de materiaalspecifieke streefcijfers (artikel 6, lid 1, punten f) en h), van de richtlijn verpakking en verpakkingsafval).

Finland is meer bepaald van oordeel dat de verlaging van materiaalspecifieke streefcijfers onvoldoende terug te zien is in de algemene streefcijfers voor recycling. Ten opzichte van het Commissievoorstel is het streefcijfer voor recycling van afval van houten verpakkingen verlaagd met 35 procentpunten (van 60% tot 25%) in 2025, en met 45 procentpunten (van 75% tot 30%) in 2030. Desondanks is het algemene streefcijfer voor 2025 (65%) hetzelfde als in het Commissievoorstel, en werd het streefcijfer voor 2030 met slechts 5 procentpunten verlaagd (van 75% tot 70%).

Finland vindt ook dat bij het vaststellen van de algemene streefcijfers voor de recycling van verpakkingsafval onvoldoende is meegewogen dat het aandeel van bepaalde gebruikte verpakkingsmaterialen in sterke mate bepaalt of lidstaten de streefcijfers kunnen halen. In dat opzicht is het uiteindelijke akkoord uiterst nadelig voor de lidstaten waar veel houten verpakkingen worden gebruikt en het afval daarvan een groot aandeel heeft in de totale hoeveelheid verpakkingsafval.

Die lidstaten kunnen de algemene recyclingstreefcijfers in de praktijk alleen halen indien de recyclingpercentages voor afval van houten verpakkingen duidelijk boven de materiaalspecifieke streefcijfers komen te liggen. Zelfs het uiterst efficiënt recyclen van ander verpakkingsafval (d.w.z. met een resultaat ver boven de materiaalspecifieke recyclingstreefcijfers) kan het dominante effect van de lage recyclingpercentages voor houten verpakkingen niet tenietdoen. Dat is tegenstrijdig: voor het recyclen van afval van houten verpakkingen zijn immer bewust lagere streefcijfers vastgesteld, precies omdat het beperkt recyclebaar is.

Daarom, en nogmaals wijzend op zijn inzet en steun voor doel en strekking van het afvalpakket, betreurt Finland het dat de bindende algemene recyclingstreefcijfers voor de verwerking van verpakkingsafval een ongelijke behandeling van de lidstaten inhouden, vanwege het aandeel van bepaalde gebruikte verpakkingsmaterialen ten opzichte van de totale hoeveelheid verpakkingsmateriaal.

VERKLARINGEN VAN DUITSLAND

Gescheiden inzameling

1. In artikel 10, lid 2, van de huidige kaderrichtlijn afvalstoffen (KRA) wordt bepaald dat afval gescheiden moet worden ingezameld om te voldoen aan de in artikel 10, lid 1, vastgestelde verplichting tot nuttige toepassing "indien zulks uitvoerbaar is op technisch, milieu- en economisch gebied". De wijziging van artikel 10, lid 2, die nu in de dialoog is aangenomen, neemt dit voorbehoud weg en vervangt het in artikel 10, lid 3 (nieuw) door een bijzondere afwijkingsclausule op grond waarvan de lidstaten onder bepaalde voorwaarden uitzonderingen kunnen toestaan op de verplichting tot gescheiden inzameling. De wijziging van artikel 10 van de kaderrichtlijn afvalstoffen heeft zowel gevolgen voor de directe verplichtingen van de producenten en eigenaars als voor de verplichting van de lidstaten om bepaalde afvalstoffen gescheiden in te zamelen, om te voldoen aan de recyclingquota (artikel 11 KRA) en om bio-afval gescheiden in te zamelen (artikel 22 KRA).

Duitsland ondersteunt de door de KRA nagestreefde doelstelling van een duurzame circulaire economie op EU- en nationaal niveau. De circulaire economie moet door alle belanghebbenden worden gesteund en heeft daarom een solide rechtsgrondslag nodig. Duitsland wijst erop dat, ongeacht de afwijkingsclausule in artikel 10, lid 3, KRA, zowel krachtens het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie als krachtens het Duitse grondwettelijke recht, aan afvalproducenten en -eigenaars alleen bindende verplichtingen, zoals met name verplichtingen inzake gescheiden inzameling, kunnen worden opgelegd indien zij evenredig zijn, d.w.z. geschikt, noodzakelijk en passend met het oog op het doel van meer recycling.

2. Hetzelfde geldt voor het nieuwe verbod op de verbranding van gescheiden ingezameld afval uit hoofde van artikel 10, lid 3 bis van de KRA (nieuw) en het verbod op het storten ervan uit hoofde van artikel 5, lid 3, punt f) (nieuw) van de richtlijn betreffende het storten van afvalstoffen. Deze verbodsbepalingen mogen slechts aan afvalproducenten en -eigenaars worden opgelegd indien zij evenredig zijn. Bovendien schrijft artikel 13 KRA voor dat dit afval moet worden beheerd zonder gevaar voor mens of milieu.

Betreffende de kennisgevingsverplichting voor producten aan het ECHA (artikel 9, lid 1, onder i), en artikel 9, lid 2, KRA)

De bepaling die in de eindfase van de dialoogonderhandelingen in artikel 9, lid 1, onder i), en artikel 9, lid 2, is opgenomen en die voorschrijft dat producten die volgens de REACH-verordening zeer zorgwekkende stoffen bevatten in een databank van het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) moeten worden opgenomen, roept veel gedetailleerde vragen op die moeten worden opgehelderd zodat de lidstaten regelgeving kunnen opstellen die aan de doelstellingen van de bepaling voldoet. Met name moet worden verduidelijkt hoe de betrokken producten zodanig kunnen worden geïdentificeerd dat zij in een gemakkelijk opvraagbare vorm in een centrale gegevensbank kunnen worden ingevoerd. Voorts moeten gemeenschappelijke bepalingen worden opgesteld, met name met betrekking tot het grote aantal verwachte meervoudige aangiften voor hetzelfde product als gevolg van beoogde uitbreiding van de verplichtingen tot alle leveranciers in de toeleveringsketen.

Duitsland betreurt het dat deze bepaling, die van alle betrokken partijen een aanzienlijke inspanning zal vergen, in het ontwerp is opgenomen zonder dat er een inhoudelijke voorbereiding en effectbeoordeling heeft plaatsgevonden die de complexiteit van de materie recht doet. Duitsland kan enkel instemmen in het licht van het algemene compromis dat in het kader van de dialoogprocedure is bereikt. Duitsland verzoekt de Commissie om, in overleg met het ECHA als het orgaan dat verantwoordelijk is voor het beheer van de gegevensbank, de inhoudelijke verduidelijkingen voor te bereiden die nodig zijn om het ECHA en de lidstaten in staat te stellen de bepaling correct toe te passen, waarbij de inspanningen tot het strikt noodzakelijke worden beperkt. Indien de Commissie van mening is dat hiervoor wijzigingen in het recht van de Unie nodig zijn, wordt zij verzocht overeenkomstige ontwerpbeoordelingen in te dienen.
